

PROGRESS

JOURNAL OF YOUNG RESEARCHERS

NR 13/2023

Wszystkie teksty w niniejszym numerze ukazują się w ramach licencji
CC BY 4.0 International

PROGRESS

JOURNAL OF YOUNG RESEARCHERS

NR 13/2023

WYDAWNICTWO UNIWERSYTETU GDAŃSKIEGO

GDAŃSK 2023

Rada naukowa

prof. Nelson Jorge Ribeiro Duarte (Polytechnic Institute of Porto)
prof. Andriy Smitiukh (Odesa I.I.Mechnikov National University)
prof. dr hab. Bernard Lammek (Uniwersytet Gdański)
prof. dr hab. Maria Mendel (Uniwersytet Gdański)
dr hab. Joanna Fac-Beneda, prof. nadzw. (Uniwersytet Gdański)
dr hab. Anna Dziadkiewicz, prof. nadzw. (Uniwersytet Gdański)
dr hab. Angelika Kędzierska-Szczepaniak, prof. nadzw. (Uniwersytet Gdański)
dr hab. Arnold Kłonczyński, prof. nadzw. (Uniwersytet Gdański)
dr hab. Alicja Węgrzyn, prof. nadzw. (Instytut Biochemii i Biofizyki Polskiej Akademii Nauk)
dr hab. Katarzyna Wojan, prof. nadzw. (Uniwersytet Gdański)
dr Lali Lindell (Linnaeus University)
dr Maja Maciejewska-Szałas (Uniwersytet Gdański)
dr Magdalena Markiewicz (Uniwersytet Gdański)

Redaktor naczelny

Dominik Bień

Sekretarz redakcji

Dominik Walczak

Redaktorzy

Piotr Abryszeński, Mateusz Baluk, Kornel Bielawski, Andrzej Gierszewski, Piotr Kitowski, Anna Krajewska, Waclaw Kulczykowski, Michał Pejasz, Karol Sikora, Piotr Syczak, Piotr Zieliński

Redaktorzy językowi

Przemysław Mitura, Krzysztof Dmochowski

Koncepcja graficzna serii

Karolina Johnson

Projekt okładki i stron tytułowych

Łukasz Gwizdała

Zdjęcie wykorzystane na okładce

Hansjörg Keller (z zasobów Unsplash, na prawach wolnego dostępu)

Redaktor Wydawnictwa

Jerzy Toczek

Skład i łamanie

Mariusz Szewczyk

Publikacja sfinansowana ze środków własnych czasopisma „Progress. Journal of Young Researchers”

Adres redakcji czasopisma

Uniwersytet Gdański
ul. Polanki 63/29
80-306 Gdańsk
e-mail: progress@ug.edu.pl
www.progress.ug.edu.pl

Pierwotną wersją czasopisma jest wersja papierowa

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISSN 2543-8638
ISSN 2543-9928 (on-line)

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 11 37, tel. kom. +48 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
wydawnictwo.ug.edu.pl
Księgarnia internetowa: wydawnictwo.ug.edu.pl/sklep/

Spis treści

- 7 Wstęp

NAUKI O POLITYCE

- 10 **Marek Barbarewicz**
Afrykański socjalizm Ujamaa w Tanzanii – założenia teoretyczne a praktyka polityczna
- 24 **Oliwier Jan Jurczak**
Wpływ myśli socjalistycznej na ewolucję ruchu tenentismo w Brazylii
- 40 **Judyta Gabriela Janczara**
Tradycyjna i współczesna kultura Japonii w działaniach Ambasady Japonii w Polsce upamiętniających stulecie relacji dwustronnych w 2019 roku
- 57 **Wiktor Płoszaj**
Religijny wymiar samospaleń jako wzbogacenie analizy socjologiczno-politologicznej: próba systematyzacji zjawiska samospaleń w ujęciu interdyscyplinarnym
- 66 **Mateusz Kufliński**
O transformacji normatywnego pojęcia władzy.
Perspektywa europocentryczna
- 80 **Bartosz Grauman**
Nie tylko rynek. O włączaniu perspektyw badań humanistycznych i społecznych w przestrzeń dyskursu neoliberalnego

VARIA

- 94 **Radosław Ronowicz**
Rola empowermentu w transformacji konfliktów biznesowych
- 104 **Paulina Bejer**
Pedofilia – między złudzeniem a prawdą
- 121 **Karolina Magdalena Chroł**
Seksualność w sztuce. Gdzie kończy się wolność artystyczna, a zaczyna pornografia? Studium przypadku
- 142 **Anna Szady**
Umowne modyfikacje odpowiedzialności z tytułu rękopisami za wady fizyczne w umowach o roboty budowlane w obrocie profesjonalnym

- 157** **Zofia Przybysz**
Immersing yourself into the world of literary journalism –
the interview with Rachel DeGasperis

HISTORIA UG

- 161** **Dominik Bień, Bogdan Chrzanowski**
Studiowanie na Uniwersytecie brzmiało dumnie
Rozmowa z prof. dr. hab. Bogdanem Chrzanowskim
w ramach projektu „Narracje o Uniwersytecie Gdańskim”
- 169** **Janusz Burza**
Memoria est vis magna
Tomasz Wołek
14 października 1947 – 21 września 2022

Wstęp

Inspiracją numeru, który oddajemy w ręce Czytelników, był w głównej mierze II Kongres Młodej Nauki, który odbył się w dniach 7–10 lipca 2022 roku na Uniwersytecie Gdańskim. Podczas konferencji zorganizowano wiele paneli związanych z całym spektrum dyscyplin reprezentowanych przez młodych badaczy w Polsce. Wybrane artykuły znalazły się w prezentowanym numerze (należy jednak wspomnieć, że część tekstów pochodzi od autorów nieuczestniczących w konferencji). Wiodąca grupa artykułów oscyluje wokół tematyki związanej z naukami o polityce i administracji.

Politologiczna część obecnego numeru czasopisma ujawnia rozległość zainteresowań badawczych adeptów nauki. Przesłane artykuły wykraczają bowiem poza klasyczne ramy politologii wyznaczone przez teorię polityki oraz badanie systemów politycznych. Tym samym, dokonując próby tematycznej kategoryzacji nadesłanych tekstów, redakcja podzieliła je na trzy obszary tematyczne: myśl polityczna, kultura i religia w działaniach politycznych, gospodarka i ekonomia.

Dwa pierwsze artykuły podejmują problematykę myśli socjalistycznej rozwijanej w specyficznych, pozaeuropejskich uwarunkowaniach. Tekst *Afrykański socjalizm Ujamaa w Tanzanii – założenia teoretyczne a praktyka polityczna* Marka Barbarewicza dokonuje zderzenia doktrynalnych założeń z praktyką polityczną projektu Ujamaa rozwijanego przez prezydenta Tanzanii Juliusa Nyerere. Artykuł *Wpływ myśli socjalistycznej na ewolucję ruchu tenentismo w Brazylii* Oliwiera Jana Jurczaka poświęcony jest z kolei ruchowi społeczno-politycznemu młodych oficerów, który w swoim podłożu ideologicznym przechodził liczne zmiany w kierunku orientacji socjalistycznej.

Sekcję kulturowo-religijną otwiera artykuł Judyty Gabrieli Janczary pt. *Tradycyjna i współczesna kultura Japonii w działaniach Ambasady Japonii w Polsce upamiętniających stulecie relacji dwustronnych w 2019 roku*. Tekst jest wyrazem i egzemplifikacją japońskich strategii brandingów narodowego przy pomocy tworców kultury tradycyjnej oraz nowoczesnej. Z kolei Wiktor Płoszaj w artykule *Religijny wymiar samospaleń jako wzbogacenie analizy socjologiczno-politologicznej: próba systematyzacji zjawiska samospaleń w ujęciu interdyscyplinarnym* podejmuje się poszerzenia wymiarów analizy zjawiska samospalenia, będącego aktem kontestacyjnym, politycznym, ale i – być może przede wszystkim – religijnym.

Politologiczną część zamykają dwa artykuły dotyczące szeroko rozumianej gospodarki i ekonomii. Mateusz Kufliński w artykule *O transformacji normatywnego pojęcia władzy. Perspektywa europocentryczna* podejmuje się przeglądu ewolucji interpretacji pojęcia władzy w perspektywach europejskich myślicieli zarówno na przestrzeni wieków, jak i idei. Artykuł Bartosza Graumana pt. *Nie tylko rynek. O włączaniu perspektyw badań humanistycznych i społecznych w przestrzeń dyskursu neoliberalnego* proponuje krytyczny wgląd w dyskursywną dominację neoliberalizmu i jego wpływ na kreowanie określonego kształtu rzeczywistości społecznej.

Artykułem otwierającym część Varia jest tekst autorstwa Radosława Ronowicza dotyczący empowermentu jako stylu zarządzania związanego z przekształcaniem konfliktów w zjawiska pozytywne dla przedsiębiorstwa. Autor ostatecznie uznaje, że opisywane zjawisko może mieć dwojaki wpływ. Może występować jako element stylu „mediacji transformatywnej” lub dotyczyć kształtowania czy ulepszania kultury organizacyjnej przedsiębiorstwa. Należy podkreślić, że znaczenie artykułu wykracza poza aspekty teoretyczne ze względu na formułowane w nim wytyczne dotyczące zmian w przedsiębiorstwie.

Kolejny tekst opiera się na istotnym społecznie temacie pedofilii i jej odbioru w społeczeństwie. Autorka, Paulina Bejer, przeprowadziła badania ankietowe, ustalając „poziom wiedzy na temat problemu pedofilii, główne źródła informacji na temat przestępstwa o charakterze pedofilnym oraz prezentowany stosunek społeczny do osób skazanych za przestępstwo pedofilii”. Na podstawie przeprowadzonych badań autorka uznaje, że pedofilia jest potępiana w przytoczonej grupie badawczej, jednocześnie wskazując, że wyników nie można ekstrapolować na całe społeczeństwo. Mogą one jednak stanowić wstęp lub podstawę do kolejnych, poszerzonych badań.

Tematem sytuującym się na pograniczu prawa, polityki i sztuki zajęła się Karolina Magdalena Chroń, badając problem seksualności w sztuce w kontekście jej osadzenia między wolnością artystyczną a pornografią. Temat podejmowany jest zarówno w obszarze prawa jak i wypowiedzi artystów, polityków czy publicystów. Z dyskursu wyłania się nieostrość granicy między oboma pojęciami. W kwestii prawnych regulacji sprawą zajmował się m.in. Europejski Trybunał Praw Człowieka i Obywatela, który wskazując na możliwość ingerencji w swobodę wypowiedzi w określonych sytuacjach,

jednocześnie zwrócił uwagę na konieczność uniknięcia tzw. efektu zamrożenia jako obawy przed podejmowaniem w społeczeństwie kontrowersyjnej tematyki.

Wokół kwestii prawnych porusza się Anna Szady w artykule *Umowne modyfikacje odpowiedzialności z tytułu rękoma za wady fizyczne w umowach o roboty budowlane w obrocie profesjonalnym*. Autorka podkreśla, że staranne i odpowiednie „skonstruowanie zapisów umownych kreujących faktyczną wolę stron pozwoli ograniczyć ryzyko długich i kosztownych sporów”. Wskazuje to na intencje autorki artykułu dążącej, jak się wydaje, do wsparcia realnych zachowań kontrahentów na rynku.

Istotna dla specjalistów mediów i studentów zgłębiających tą tematykę może być rozmowa Zofii Przybysz z Rachel DeGasperis, studentką z Toronto i redaktorką magazynu „The Otter”, w którym publikowane są artykuły studentów z całego świata. Kanadyjska dziennikarka opowiada m.in. o tym, jak powstał magazyn, jak wygląda w nim praca i jej konkretne działania. Dwugłós z dwóch kontynentów może pokazywać, na ile mamy do czynienia z różnicami płynącymi z odległości geograficznej i kulturowej, a na ile z jednością związaną z tożsamością pokoleniową i intelektualną.

W kolejnym wywiadzie przeprowadzonym przez Dominika Bienia z Bogdanem Chranowskim przytaczane są tematy związane z historią UG, jej odbiorem przez wieloletniego pracownika gdańskiej politologii, a także działalnością zawodową poza i w ramach uniwersytetu. Wywiad stanowi zredagowaną transkrypcję rozmowy nagranej w formie video w ramach projektu „Narracje o Uniwersytecie Gdańskim”, opierającego się na otwarciu pola dla opowieści istotnych osób w historii uniwersytetu.

Ostatni tekst jest wspomnieniem Tomasza Wołka, zmarłego w 2022 roku dziennikarza, komentatora sportowego, opozycjonisty z czasów PRL oraz absolwenta UG. Autorem wspomnień jest kolega z roku Janusz Burza, który przytacza nieznane lub mało znane historie z czasów studiów na kierunku historia.

Kornel Bielawski
Redaktor działu Polityka

Dominik Bień
Redaktor naczelny